

catenam totam attraheret, sic etiam patrē simul & filium per eundē spiritum traheret. Et si quis filium tenet, altera quidē patrē, sanctum autē spiritū altera parte tenebit. Fieri enim non potest, vt in eis seiuñtionem aut diuisionem intelligas esse, vt filium sine patre, vel spiritum seiuñctum a filio, & reliqua, ita patres amplissimi diuinæ personæ se haberi creduntur, vt qui vnā intelligit, alias quoq; percipere necesse habeat. Ex quo plarēne consequitur, vt qui patrē intelligit spiritū sanctū producere, is quoq; necessario credat, eundē spiritū a filio produci. Ne autē oratio nostra incredibilis videatur, eundem ipsū Basilium attente audiat, q̄ filium probat habere quæcūq; pater habere credit hoc excepto, filium non esse patrē. Patrē, inquit, & filium protuli. Has mihi tene proprietates, filius ergo manens in esse filij, & quatenus filius est, omnia est quæ pater, iuxta hoc nostri domini dictum: Et mea omnia tua sua, & tua mea sunt. Imaginis enim omnia, rei sunt existentis, & cætera. Sermo Basilij, patres optimi, plurimū nostræ fidentis conuenit. Ergo patris simul & filio cōmune esse videtur, spiritum sanctum producere, multas quoq; alias rationes afferre poterimus, quibus notissimū fieret, quoniā spiritus ex patre procedere creditur, necesse esse intelligi, eundē spiritum ex filio quoq; procedere: sed de his hactenus. Importunū enim videtur hac de re in præsentia disputare. Sequenti igitur sessione de hoc accuratius forsā agemus. Verum deus optimus maximus vtiq; nam talem controuersia e medio nostri tollat, ita vt in posterum haud quā nobis sit opus de hac re verba facere. Sed redeo vnde digressus sum, nullam factā fuisse dicebā additionem, quado quidē declaratio nulla ratione potest additio nominari, quæ minus nostri syllogismi propositio fuerat, ad quam quidē probandam, oportebt etiā declarare id quod scitu facile est, spiritum ex filioq; produci. Quod ergo symbolo appositū esse dicitur, id non additio, sed potius quædā symboli expositio ac explicatio est. Nunc venio ad secundā partē, qua quidē probare promissimus, quicquid sit illud, siue accessio, vt vobis: siue declaratio, vt nobis videtur, id quo minus fieri posset, nunquam fuisse prohibitum. Namq; si id esset augmentum, dubio procul foris venisset & extraneum esset. Cum autē multas syllabas & dictiones vtriq; testamento, nedum sanctorū parum decretis synodorumq; definitionibus, appositas fuisse constet, vt deo fauente probamus: sequitur, nobis non interdīctum fuisse, nec esse, additiones eiusmodi facere, quod sane si quis negauerit, is nullo pacto poterit effugere, quin simul concedat, maiores nostros, qui symbolo ac maiorū suorū dictis addiderant aliquid, sub anathemate esse. Præterea Paulus inquit: Si quis vobis aliud præter quā quod tradidi vobis, euangelizatus fuerit, anathema sit, ad eius tamen scripta accessiones non pauca factæ fuerant. Multa etiā Nicæna synodus apostolorū symbolo addidit, multa secundo Nicæno, multa deniq; protulit Ephesina, de quibus neq; prima neq; secunda mentionē fecerat. Vetiūm igitur illis videtur fuisse, symbolo noui quicquā apponere, declarare autē minime, nam ipsi fere omnes anathemate deuincti essemus. Præterea, idem apostolus ad Corinthios, inquit: Litera quidē occidit, spiritus autē viuificat, quos quidē Corinthios inculabat, q̄ accuratius scripturæ q̄ opus esset, inniteretur. Non ergo ea debemus inspicere, quæ videantur occidere, in quo Iudæi vehemētissime peccant, quippe qui mentē a scriptura non efferunt, quod a nostris doctoribus mirum in modum reprehēditur, quorum primus beatus Gregorius theologus inquit: De nominibus non certabimus, si rem eandē significent. Vester item Gregorius cognomento doctor: Parum inquit, cura de dictionibus: nō enim solū in verbis, verum etiā in rebus apud Gregoriū theologum pietas consistit. Porro autē oratio nostra de dogmate ac de re ipsa fieri videtur, in qua quidē si conuenerimus, haud quāq; in dictionibus discrepabimus. Siquidē igitur tantus doctor de dictionibus non curauit, nobis profecto multo minus de eisdē esse cura deberet, sed suo loco diligētē tractabimus, an cōcilia prohibuerint, vt dictionū hōmō nulla prorsus additio fieret. Satis enim nobis in p̄ntia fuerit, si constiterit, cur s̄p̄s ac syllabarū accessio refellenda non sit, qua in re hoc manifesto vtar exemplo, nam ipsi symbolum latine proferimus, vos autem Græcæ, alij vero lingua sua, sed quoniam idem omnes sentimus, ideo nullum ex eo inconueniens potest accidere. Verum dialectico argumento agamus, q̄d etiā bonis l̄is mediocriter eruditus patet. Oēs scientiæ ἀξιωματικὰ propria, hoc est, pronuntiatā, vel vt dialectice loquar, principia vel dignitates habent, quæ tamē etsi multa potestate contineant, ac in seipsis sua facultate plures conclusiones includant,

Basilij

Iohan. 17. b

Paulus
Gala. 1. b

2. Cor. 3. b

Gregorius
Theolo.
Gregorius
Palamas